

Landskap: Småland Upptecknat av: N. Gerward
 Härad: Västra Adress:
 Socken: Vrigstad Berättat av: Isidor Bjelke
 Uppteckningsår: 1937 Född år 1881 i Vrigstad

Uppteckningen rör

Festeldar. s 1 - 10
 Diverse 11- 18

*Möllgrens
Bota. Bjelke*

Bruket att tända festeldar i det fria vid vissa årstider är gammal i trakten och lever ännu kvar vid följande årstider och helger, nämligen valborgsmässoafton, dymmelonsdag, då man sköt efter påskkäxringar, påskafton. Eldarna på dymmelonsdag och påskafton kallas påskeldar. De skulle lysa käringarna på deras väg. Samtidigt sköt man för att det skulle gå lyckligt för dem. Vid elden påskafton sköt man för att välkomna dem.

Tiden för festeldar.

Vid alla ovannämnde tillfällen hade man eldar ute i det fria. Eldarna skulle endast brinna under en natt. Att folk samlades vid dessa eldar kallades icke "vaka". Vaka hade man vid midsommar och kallas midsommarvaka. Den tillgick på följande sätt. Pojkar eller flickor, som önskade gå midsommarvaka, skulle gå till ett vägskäl,

5259

2

2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

där tre vägar stötte samman. På vägen dit och sedan under hela vakan, som varade från solens nedgång till dess uppgång, fick man inte tala. Man fick inte äta annat än osyrat bröd, d.v.s. sådant bröd, vartill man inte satt någon jäst. Brödet skulle vara väl saltat. Det bakades i små kakor. Dessa skulle medtagas vid vakan och ätas under natten. Under vakan skulle ens tillkommande uppenbara sig. Man kunde även se in i framtiden. En gumma i Vrigstad gick som flicka midsommarvaka. Därunder fick hon se sig själv gående med ett barn, vars ben hängde och slängde, skeva och vinda. Hon såg också en förfärlig massa annat, som hon aldrig velat tala om. Som äldre besannades hennes syn. Hon fick en flicka, vars ben förstördes i barnförlamning.

5259

3.

3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Platsen för elden.

Elden anlades gärna på en höjd, för att den skulle synas långt; den anlades dock så nära byn som möjligt. I varje fall anlades den utanför samhället. Här i Vrigstad kunde det också hända, att man anlade elden vid sjostranden. Ibland brukade man vid stranden tillverka en flotte av timmer. På denna satte man kjärtunnan. Sedan tunnan antänt, lät man flotten driva från sjöns läsida med vinden över till andra sidan sjön. Var det luggt, kunde det hända att man rodd ut flotten ett stycke på sjön och lät tunnan brinna där. Eldarna brändes icke alltid på samma plats år från år. Den växlar ganska mycket.

Festeldens anordnare.

Det är ungdomen från hela byn, som står såsom anordnare av festen. I varje socken finns flera eldar, eftersom varje by har sin egen eld. Då elden skall anordnas, deltagar såväl den manliga som kvinnliga ungdomen.

Bränslets anskaffande.

Då bränslet skall anskaffas, är det i regel endast den manliga ungdomen, som arbetar. Men barn och minderåriga deltaga även i detta arbete.

Det bränsle som användes, får man i regel från skogen, såsom ris och bråte, men även avfall från sågverk skaffar man. Det ~~är~~^{är} bönderna som får släppa till bränslet. Det gör de gärna, ty skräpet från skogarna måste ju skaffas bort ändå. Från byns allmanning får man också hämta ris. Från gård till gård går ungdomarna och sam-

5259

5

5
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

lar "fåraris", d.v.s. lökvistar, som under sommaren insamlats och på vintern avätits av fåren. Sådant ris låter man ligga utanför gården, ty man vet att ungdomen kommer och hämtar detsamma.

Mycket ofta förekommer det att man använder tjärtunnen vid eldarna. Dessa tiggde man på gårdarna. Denna sed att bränna tjärtunnor är gammal i trakten.

Det ~~var~~^{är} inga bestämda, som samlar bränsle. Insamlandet börjar några dagar innan bålet skall brännas. Insamlingen sker icke i smyg utan är fullt öppet. Inga särskilda ceremonier har man för sig, utom sång och støj förstås.

Bränslet bäres eller köres med skjuts till platsen.

Om drängen på en gård deltagar i samlandet, lånar han

häst och vagn på gården. Foder åt hästen fick han taga med sig.

Närliggande byar brukar alltid tävla om vem som kan få den största elden. På grund av de stora avstånden mellan byarna är det inte mödan värt att ~~xjå~~ stjäla bränsle från varandra.

Bränslets uppläggande.

Har man timmer från en lada eller en basta, lägger man detta som underlag. Ovanpå detta lägger man det klenare bränslet. Tunnan placerar man så högt som möjligt med riset runt omkring. Ingen stång hade man i mitten. Allt bränsle förbrukas inte på en gång. Det lägges i småhögar runt omkring eldplatsen och lägges på elden efter hand. Någon båt har man aldrig använt till bål. Men

5259

7

7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

väl har man tillverkat en flotte. På denna har man aldrig utan endast tjärtunna.

Någon docka, ~~göry~~ djur, matvaror eller ben har man veterligt aldrig bränt.

Eldens tändande.

Det sätt, varpå man antände bålet, avviker icke från annan eldgörning. Bålet antändes vid tiotiden på kvällen. En liten flicka skall stryka tändstickan.

Seder och bruk i samband med festelden.

Under det brasan brinner, brukar man slunga bränder eller brinnande bitar. Numera kastar man bara för effektens skull, sällan tillämpar man den gamla seden att kasta bränder över huvudet. Detta tillgick så, att man

tog en brand och kastade den bakom sig över huvudet.

I det väderstreck, där den brinnande delen av branden, pekade, skulle ens tillkommande bo.

Då bålet är nedbrunnet, dansar man kring bränderna.

Det händer icke att man avfyrrar skott vid andra eldar än ovannämnda påskeldar.

Det förekommer icke att man är utklädd på något sätt vid elden. Den enda utklädnad som förekommer på året är den vid Lucia.

Man brukar aldrig hoppa genom själva elden, men väl springa genom röken. Detta ~~är~~^{är} icke någon slags tävlan, utan är endast ett sätt att spå i framtiden. Ceremonien kallas "att gå rökgång". Man kan springa antingen^{ensam}, eller också en pojke och en flicka tillsammans. Kunde man, ^{komma} om man kom genom röken utan att det sved i ögonen, blev man gift under det kommande året. Springer en pojke och

5259

9

9

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

en flicka samtigigt, och bägge bli oskadda, kommer de att bli gifta med varandra. Då man går rökgången, gör men det inte alls hemligt, utan fullt öppet. Den som får rök i ögonen så att de rinner, blir föremål för de andras löje.

Då elden nästan brunnit ned, och endast glöder återstår, har en del av ungdomarna hunnit ordna sig två och två. I de röda glöderna kan de unga tu se in i sin framtid. Det kallas "räkna i glöderna". Om de tycker sig se djur betyder det otur. Om de se hus betyder det ett lyckligt hem.

Det händer aldrig, och man minns icke att det har hänt, att man driver boskapen fram~~mot~~ eller över glöderna.

5259

10

10

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Eldens syfte.

Påskeldarna tjänar dels att bringa lycka åt påskkäringarna på deras färd, dels hälsar man vårens ankomst med ~~den~~ Elden. Askan efter eldarna sprider man på åkrarna för att få god skörd.

Angående spådom se ovan.

Vid sankaställen brukar man under järnnätternas kringåkrarna upptända småeldar.

Vid korsvägar, helst där tre vägar möttes, såsom i Vrigstad och vid Nydala, brukade ungdomen för i tiden samlas till dans och slagsmål. Bud skickades till byarna vari överenskoms om dag. Senare brukade man dansa i byns dansbod. Vid tillställningen skulle flickorna taga kaffe med sig. På sommarn dansade man även på ångarna.

Vid andra lysningsdagen brukade man, och brukar man ännu, "dra björk". Byns manliga ungdom faller tillsammans första bästa stora björk man får tag i och släpar den fram till det hus, där lysningsparet har lysningskalas.

5259

12

12

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nu ropa de ut lysningsparet. Om de visa sig och lova bjuda de uppvaktande på kaffe eller annat, sätta de genast igång med att såga och hugga sönder björken till bränsle, som de genast lägger i en hög utanför vedboden. Såg och yxor ha de själva tagit med sig. Om de däremot icke bliva trakterade, spränges farstudörren, och björken släpas in med stamändan före så långt att träd Kronans grenar göra det omöjligt att taga ut björken samma väg som den kommit in. Sålunda inklämd i dörröppningen lämnas björken och festföremålen få själva föranställda om dess bortskaffande.

Skjutning förekommer vid bröllop. Skyttarna skall bjudas på någonting annars kan det hända som i Hortveryd

5259

13

13
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

en gång, där en gnidig bonde hade bröllop. Han bjöd icke på skyttarna med den påföljd, att samtliga gårdens fönsterruter blevo antingen inskjutna eller sönderslagna. Till och med gavelfönstren längst uppe krossades. "Nästa gång jag skall hålla bröllop", sade bonden dagen efter, "ska jag nog bju."

Bryggaren i Vrigstad hade bröllop på samma gång som bonden på Kronoberg, en gård utanför samhället. 500 lösa skott sköts vid Kronoberg, men inget enda hos bryggarn. Det ansågs som en heder om det sköts vid bröllop.

Man "hissade" också vid bröllop. Om kontrahenterna vid något tillfälle under kvällens lopp inte voro i varandras närhet hände det, att starka armar kastade dem i luften gång på gång.

Då brudparet skulle åka till prästen eller till kyrkan

5259

14

14

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

för att vigas, kunde det hända, att en gammal sko kastades efter dem. Det skulle medföra lycka.

Då man nyårsnatten /nyårsafton/ satt vid brässkenet kunde det hända att gamla mor kastade sko över huvudet. Skon löstes upp så att den satt löst på foten. Genom en hastig knyck med foten skulle skon flyga av och fara över huvudet och ned på golvet bakom den sittande. /hon satt på golvet/. Om spetsen av skon visade mot dörren, skulle någon i huset "gå bort" under året.

Julnatten kunde man gå tre gånger baklänges och tre gånger framlänges runt kyrkan. Detta skulle göras

5259¹⁵

15
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

fastande och under tystnad. Då man kom till kyrko-
gårdsgrinden, skulle man få se saker, som kom att hän-
da under det kommande året.

A
På luciadagen klädde byns ungdomar ut sig, ju värre
dess trevligare. Man sökte icke genom utklädningen
likna någon eller något. Så gick man från hus till
hus och gjorde sig lustiga och tiggde mat och pengar.
Man sjöng en visa, som handlade om deras förmenta färd
långt borta ifrån. Pengarna och maten som man hade fått
in förbrukades vid den festlighet, som ungdomen ställde
till med lördagen efteråt. De inbjudna flickorna tog
kaffe med sig.

5259

16

16

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På fastlagsmorgon skulle man låta sina vänner och bekanta smaka fastlagsriset. Antingen hade man av någon bekant i huset lånat nyckeln, eller också hade man skaffat sig andra tillfällen att oförmärkt smyga sig in i huset. Så tidigt som möjligt på morgonen smög man sig med björkriset in i huset och lät offret, sedan täcket avdragits, smaka riset, helst på bara skinnet. Men då detta var gjort, var det att smita iväg så fort som möjligt utan att bli fasttagen, ty i annat fall blev det ens skyldighet att under dagens lopp "bju" på kaffe. Men kunde man smita, var det offrets tur att "bju" på kaffe.

Under midsommarnatten skulle man tigande samla sju sorters blommor, lägga dem under huvudkudden och tigande gå till sängs. Vad man om natten drömde, slog in.

5259

17

Bota sjuka.

På kyrkogården skaffade man sig ett människoben, i det man lovade lämna det tillbaka. Benet krossades.

Sedan lade man ut det i ett kärr, för att det skulle regna på det. Man hade lagt benet så att man kunde samla upp det regnvatten, som hade fallit på detsamma.

Med detta vatten kunde man bota sjuka. Om man inte efter begagnandet återlämnade benet, gjorde de döda sig påminta.

Om man hade blivit av med någonting och inte kunde finna tjuven, gick man till kyrkogården och lånade jord. Denna kastades i fyra väderstreck under trollformel, varmed man dock lagade att man alltid hade något jord att lämna tillbaka. Inom två dagar skulle tjuven

17

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5259

18

18

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

visa sig.

En gumma hade praktiserat detta. Tjuven infann sig
mycket riktigt och frågade, om hon ville honom någon-
tin. "Nej", ~~gumman~~ sade gumman, "nu har jag sett han,
så nu ^{kan} han gå."

C. W. v. Svensson

L.U.F.

Acc. N:r 5259:17

Landskap: Småland

Upptecknat av: N. Gerward

Härad: Västra

Adress:

Socken: Vrigstad

Berättat av: Isidor Bjelke

Uppteckningsår: 1937

Född år 1881 i Vrigstad

Bota sjuka.

På kyrkogården skaffade man sig ett människoben, i det man lovade lämna det tillbaka. Benet krossades. Sedan lade man ut det i ett kärr, för att det skulle regna på det. Man hade lagt benet så att man kunde samla upp det regnvatten, som hade fallit på detsamma. Med detta vatten kunde man bota sjuka. Om man inte efter begagnandet återlämnade benet, gjorde de döda sig påminta.

Om man hade blivit av med någonting, och inte kunde finna tjuven, gick man till kyrkogården och lånade jord. Denna kastades i fyra väderstreck under trollformel, varmed man dock lagade att man alltid hade något jord att lämna tillbaka. Inom två dagar skulle tjuven visa sig.

En gumma hade praktiserat detta. Tjuven infann sig mycket riktigt och frågade, om hon ville honom någonting. "Nej", sade gumman, "nu har jag sett han, så nu kan han gå."

L.U.F. Acc. N:r 5259:1

Landskap: Småland Upptecknat av: N. Gerward
Härad: Västra Adress:
Socken: Vrigstad Berättat av: Isidor Bjelke
Uppteckningsår: 1937 Född år 1881 i Vrigstad

Bruket att tända festeldar i det fria vid vissa årstider är gammal i trakten och lever ännu kvar vid följande årstider och helger, nämligen valborgsmässoafton, dymmelonsdag, då man sköt efter påskkäringar, påskafton. Eldarna på dymmelonsdag och påskafton kallas påskeldar. De skulle lysa käringarna på deras väg. Samtidigt sköt man för att det skulle gå lyckligt för dem. Vid elden påskafton sköt man för att välkomna dem.

Tiden för festeldar.

Vid alla ovannämnde tillfällen hade man eldar ute i det fria. Eldarna skulle endast brinna under en natt. Att folk samlades vid dessa eldar kallades icke "vaka". Vaka hade man vid midsommar och kallas midsommarvaka. Den tillgick på följande sätt. Pojkar eller flickor, som önskade gå midsommarvaka, skulle gå till ett

L.U.F. Acc. N:r 5259:2

Landskap: Småland Upptecknat av: N. Gerward
Härad: Västra Adress:
Socken: Vrigstad Berättat av: Isidor Bjelke
Uppteckningsår: 1937 Född år 1881 i Vrigstad

Forts. -----

vägs-käl, där tre vägar stötte samman. På vägen dit och sedan under hela vakan, som varade från solens nedgång till dess uppgång, fick man inte tala. Man fick inte äta annat än osyrat bröd, d.v.s. sådant bröd, vartill man inte satt någon jäst. Brödet skulle vara väl saltat. Det bakades i små kakor. Dessa skulle medtagas vid vakan och ätas under natten. Under vakan skulle ens tillkommande uppenbara sig. Man kunde även se in i framtiden. En gumma i Vrigstad gick som flicka midsommarvaka. Därunder fick hon se sig själv gående med ett barn, vars ben hängde och slängde, skeva och vinda. Hon såg också en förfärlig nassa annat, som han aldrig velat tala om. Som äldre besannades hennes syn. Hon fick en flicka, vars ben förstördes i barnförlamning.

L.U.F.

Acc. N:r 5259:3

Landskap: Småland

Upptecknat av: N. Gerward

Härad: Västra

Adress:

Socken: Vrigstad

Berättat av: Isidor Bjelke

Uppteckningsår: 1937

Född år 1881 i Vrigstad

Platsen för elden.

Elden anlades gärna på en höjd, för att den skulle synas långt; den anlades dock så nära byn som möjligt. I varje fall anlades den utanför samhället. Här i Vrigstad kunde det också hända, att man anlade elden vid sjöstranden. Ibland brukade man vid stranden tillverka en flotte av timmer. På denna satte man thärtunnan. Sedan tunnan antänt, lät man flotten driva från sjöns läsida med vinden över till andra sidan sjön. Var det lugnt, kunde det hända att man rodde ut flotten ett stycke på sjön och lät tunnan brinna där. Eldarna brändes icke alltid på samma plats år från år. Den växlar ganska mycket.

L.U.F. Acc, N:r 5259: 4

Landskap: Småland

Upptecknat av: N. Gerward

Härad: Västra

Adress:

Socken: Vrigstad

Berättat av: Isidor Bjelke

Uppteckningsår: 1937

Född år 1881 i Vrigstad

Festeldens anordnare.

Det är ungdomen från hela byn, som står såsom anordnare av hela festen. I varje socken finns flera eldar, eftersom varje by har sin egen eld. Då elden skall anordnas, deltagar såväl den manliga som den kvinnliga ungdomen.

Bränslets anskaffande.

Då bränslet skall anskaffas, är det i regel endast den manliga ungdomen, som arbetar. Men barn och minderåriga deltaga även i detta arbete.

Det bränsle som användes, får man i regel från skogen, såsom ris och bråte, men även avfall från sågverk skaffar man. Det är bönderna som får släppa till bränslet. Det gör de gärna, ty skräpet från skogarna måste ju skaffas bort ändå. Från gård till gård går ungdomarna och samlar "fåraris", d.v.s. lökvistar,

L.U.F. Acc. N:r 5259:5

Landskap: Småland	Upptecknat av: N. Gerward
Härad: Västra	Adress:
Socken: Vrigstad	Berättat av: Isidor Bjelke
Uppteckningsår: 1937	Född år 1881 i Vrigstad

Forts.

som under sommaren insamlats och på vintern aväits av fåren. Sådant ris låter man ligga utanför gården, ty man vet att ungdomen kommer och hämtar detsamma.

Mycket ofta förekommer det att man använder tjärtunnor vid eldarna. Dessa tiggde man på gårdarna. Denna sed att bränna tjärtunnor är gammal i trakten.

Det är inga bestämda, som samlar bränsle. Insamlandet börjar några dagar innan bålet skall brännas. Insamlingen sker icke i smyg utan är fullt öppet. Inga särskilda ceremonier har man för sig, utom sång och stoj förstås.

Bränslet bäres eller köres med skjuts till platsen, Om drängen på en gård delategr i samlandet, lånat han häst och vagn på gården. Foder åt hästen fick han taga med sig.

Närliggande byar brukar alltid tävla om vem som kan få den största elden. På grund av de stora avstånden mellan byarna är det inte mödan värt att stjäla bränsle från varandra.

L.U.F.

Acc. N:r 5259:6

Landskap: Småland

Upptecknat av: N. Gerward

Härad: Västra

Adress:

Socken: Vrigstad

Berättat av: Isidor Bjelke

Uppteckningsår: 1937

Född år 1881 i Vrigstad

Bränslets uppläggande.

Har man timmer från en lada eller en basta, lägger man detta som underlag. Ovanpå detta lägger man det klenare bränslet. Tunnan placerar man så högt som möjligt med riset runt omkring. Ingen stång hade man i mitten. Allt bränsle förbrukas inte på en gång. Det lägges i småhögar runt omkring eldplatsen och lägges på elden efter hand. Någon båt har man aldrig använt till bål. Men väl har man tillverkat en flotte. På denna har man aldrig ris utan endast tjärtunna.

Någon docka, djur, matvaror eller ben han man veterligt aldrig bränt.

L.U.F. Acc. N:r 5259:7

Landskap: Småland

Upptecknat av: N. Gerward

Härad: Västra

Adress:

Socken: Vrigstad

Berättat av: Isidor Bjelke

Uppteckningsår: 1937

Född år 1881 i Vrigstad

Eldens tändande.

Det sätt, varpå man antände bålet, avviker icke från annan eldgörning. Bålet antändes vid tiotiden på kvällen. En liten flicka skall stryka tändsticken.

Seder och bruk i samband med festelden.

Under det brasan brinner brukar man slunga bränder eller brinnande bitar. Numera kastar man bara för effektens skull, sällan tillämpar man den gamla seden att kasta bränder över huvudet. Detta tillgick så, att man tog en brand och kastade den bakom sig över huvudet. I det väderstreck, där den brinnande delen av branden pekade, skulle ens tillkommande bo.

Då bålet är nedbrunnet, dansar man kring bränderna. Det händer icke att man avfyrrar skott vid andra eldar än ovannämnda påskeldar.

Det förekommer icke att man är utklädd på något sätt vid elden. Den enda utklädnad som förekommer på året är den vid Lucia.

Ports.

L.U.F. Acc. N:r 5259:8

Landskap: Småland	Upptecknat av: N. Gerward
Härad: Västra	Adress:
Socken: Vrigstad	Berättat av: Isidor Bjelke
Uppteckningsår: 1937	Född år 1881 i Vrigstad

Man brukar aldrig hoppa genom själva elden, men väl springa genom röken. Detta är icke någon slags tävlan, utan är endast ett sätt att spå i framtiden. Ceremonien kallas "att gå rökgång". Man kan springa antingen ensam, eller också en pojke och en flicka tillsammans. Kunde man komma genom röken utan att det sved i ögonen, blev man gift under det kommande året. Springer en pojke och en flicka samtidigt, och bägge bli oskadda, kommer det att bli gifta med varandra. Då man går rökgången, gör man det inte alls hemligt, utan fullt öppet. Den som får rök i ögonen så de rinner, blir föremål för de andras löje.

Då elden nästan brunnit ner, och endast glödet återstår, har en del av ungdomarna hunnit ordna sig två och två. I de röda glöderna kan de unga tu se in i sin framtid. Det kallas "räkna i glöderna". Om de tycker sig se djur betyder det otur. Om de se hus betyder det ett lyckligt hem.

Det händer aldrig, och man minns icke att det har hänt, att man driver boskapen fram mot eller över glöderna.

L.U.F. Acc. N:r 5259:10

Landskap: Småland

Upptecknat av: N. Gerward

Härad: Västra

Adress:

Socken: Vrigstad

Berättat av: Isidor Bjelke

Uppteckningsår: 1937

Född år 1881 i Vrigstad.

Eldens syfte.

Påskeldarna tjäna dels att bringa lycka åt påskkäringarna på deras färd, dels hälsar man vårens ankomst med elden. Askan efter eldarna sprider man på åkrarna för att få god skörd.

Angående spådom se ovan.

L.U.F. Acc. N:r 5259:11

Landskap: Småland

Upptecknat av: N. Gerward

Härad: Västra

Adress:

Socken: Vrigstad

Berättat av: Isidor Bjelke

Uppteckningsår: 1937

Född år 1881 i Vrigstad

Vid sankaställen brukar man under järnnätternas kring åkrarna upptända småeldar.

661 Vid korsvägar, helst där tre vägar möttes, såsom i Vrigstad och vid Nydala, brukade ungdomen förr i tiden samlas till dans och slagsmål. Bud skickades till byarna vari överenskoms om dag. Senare brukade man dansa i byns dansbod. Vid tillställningen skulle flickorna taga kaffe med sig. På sommarn dansade man även på ängarna.

Vid andra lysningsdagen brukade man, och brukar man ännu, "dra björk". Byns manliga ungdom faller tillsammans först bästa stora björk man får tag i och släpar den fram till det hus, där lysningsparet har lysningskalas. Nu ropa de ut lysningsparet. Om de visa sig och lova bjude de uppvaktande på kaffe eller annat, sätta de genast i gång med att såga och hugga sönder björken till bränsle, som de genast lägger i en hög utanför vedboden. Såg och yxor ha de själva tagit med sig. Om de däremot icke bliva trakterade, spränges farstudörren, och björken släpas in med stam-
indan före så långt att trädskronans grenar göra det omöjligt

L.U.F. Acc. N:r 5259:12,13.14

Landskap: Småland Upptecknat av: N. Gerward
Härad: Västra Adress:
Socken: Vrigstad Berättat av: Isidor Bjelke
Uppteckningsår: 1937 Född år 1881 i Vrigstad

att taga ut björken samma väg som den kommit in. Sålunda inklämd
i dörröppningen lämnas björken och festföremålen få själva
föranstalta om dess bortskaffande.

Skjutning förekommer vid bröllop. Skyttarna skall bjudas
på någonting annars kan det hända som i Hortveryd en gång,
där en gnidig bonde hade bröllop. Han bjöd icke på skyttarna
med den påföljd, att samtliga gårdens fönsterrutor blevo antingen
inskjutna eller sönderslagna. Till och med gavelfönstren längst
uppe krossades. "Nästa gång jag skall hålla bröllop", sade
bonden dagen efter, "ska jag nog bju."

Bryggaren i Vrigstad hade bröllop på samma gång som bonden
på Kronoberg, en gård utanför samhället. 500 lösa skott sköts
vid Kronoberg, men inget enda hos bryggaren. Det ansågs som en
heder om det sköts vid bröllop.

Man "hissade" också vid bröllop. Om kontrahenterna vid något
tillfälle under kvällens lopp inte voro i varandras närhet
hände det, att starka armar kastade dem i luften gång på gång.

Då brudparet skulle åka till prästen eller till kyrkan
*för att vigas, kunde det hända, att en gammal skor kastades efter dem. Det skulle
medföra lycka*